

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egy óra 35 kr. (70 fillér.)
Három óra 1 frt (2 kor.)

Vidékre postán:

Egy hónapra 65 kr. (1 kor. 30 fill.)
Három óra 2 frt. (4 kor.)
Hat óra 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Kossuth-utca 4. szám.

Szerkesztésért felelős:
GÖNDÖR FERENC.

Szenzációs fordulat a Polónyi ügyben.

A kormány megbukott.

Nagyvárad, január 23.

Minden országban természetellenes volna, hogy egy tolvajnak kikiáltott ember igazságügyminiszter lehessen és hogy olyan emberek miniszterek maradhassanak, akik ilyen emberrel összeültek egy minisztertanácsba, holott tudták, hogy kicsoda és együttmaradtak vele a végleteleg, holott elementáris erővel tört ki a közvélemény becstelése ellenük.

Tegnap este még bizalmat szavaztatott, ha gyenge erőszakkal is, Kossuth Polónyinak a parlament legnagyobb pártjában, a Kossuth Lajos örökségét bíró 48 asok gyűlésén. Hasztalan köröztettek ma iveket, hogy az nem volt bizalmi szava at, hasztalan gúnyolódott ma Károlyi István is Polónyin és Polónyi barátain: ma könnyű volt nekik lázongani a miniszter ellen, akit ma Bécsből megbuktattak. Tegnap méltóztattak volna kidobni Polónyit és nem Lengyel Zoltánt.

Bécsben tudomást vettek róla, hogy Wallenstein Róza volt a koalíció bécsi nagykövete. Ezért ma a király gróf Zichy Aladárt és Aerenhalt maga elé idézte. Hogy mit mondott nekik, ők tudják, de utána Zichy telefonon jelentette a lemondását és Andras y utána.

Ime, Andrassy urat nem felázadt lelkiismerete vitte a lemondásba, hanem a Polónyi leleplezése, hogy ő is tudott a Wallenstein Róza missziójáról.

Polónyi tehát beváltja fenyegetését: ha őt buktatják, magával rántja a többi is. Ahelyett, hogy őt ebrudon dobálták volna ki a minisztertanácsból, bizonyítványt kértek tőle miniszterársai Bees számára Egész délelőtt tanácskoztak a miniszterek, míg megkönyörült rajtuk Polónyi és tudja Isten mivő feltételek mellett, kiadott egy nyilatkozat, hogy ő nem mondta, mintha uniszterársai tudtak volna a

Wallenstein Róza nagyköveti megbízatásáról. Holott tegnap hivatalosan kiadta a függetlenségi párt Polónyinak ezt a kijelentését; holott Apponyi tegnap közbeszólvá Polónyinak, beismerte, hogy ő igenis tudott a dologról, csak éppen, hogy nem helyeselte (de mégis türte, mint jezsuitához illik); holott ma is a folyosón száz függetlenségi képviselő beismerte, hogy Polónyi mondta ezt társairól: ma mégis van ábrázata Polónyinak nyilatkozatban azt hazudni, hogy ő ezt nem mondta.

Hát mondta, nem mondta: tolvaj nem lehet igazságügyminiszter és akik ezt tudva róla, mégis tartották: nem lehetnek az országnak kormányzói

Rövid ideig még ott ülhetnek, hogy a pénzt és katonát beszűllítsák Bécsnek és aztán menni fognak.

De mi lesz aztán?

A képviselőház ülése. Istenem, hogy megváltozott a világ tegnapról mára! Tegnap még Polónyi volt az üldözött ártatlanság, akik rosszat mondtak rá, azok voltak a „mafia”, ma pedig már nem akad egy bang sem, amely őt védené és a néppárt legnagyobb kárpánjai sem mernek már „zsidó mafia”-ról beszélni. Hát persze, most már Andrassy Gyulát, Zichy Aladárt és az egész kormányt is bele kellene sorozni ebbe a maffiába. Már találtak is a befentetek politikai ürügyet, amiért komolyan eljuthetik Polónyit. Azt mondják, hogy ő reparálhatlan hibát követett el, amikor expozéjában olyan javaslatokról beszélt, amelyekről előzetesen halavány sejtelve sem volt a kormány. Például a batáridós üzletekre vonatkozó programjával egyenesen magára bősztette Wekerlét. Azonkívül pedig olyan nyilatkozatokat is tett programjában, melyekre a királytól nem kapott felhatalmazást és ezért a király megharagudott rá. Hát persze, hogy mindezt csak most jött rá a kormány. A folyosón lázasan tárgyalják Polónyi

bukását. S bent a Házban egész komolyan tárgyalják a pénzügyi költségvetést . . .

Uj kormányválság.

Polónyi megbukott.

A koalíció szétszűllés előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 23.

A tegnapi tanácskozásonak az volt a végeredménye, hogy a kormány lemond, mert Polónyitól másképpen nem tud szabadúni. Polónyi önként nem megy; ki kell dobni, még az összkabinet lemondása árán is. Készek voltak és készek ma is ezt az árt megadni. Wekerle és Andrassy meg is állapodtak abban, hogy Wekerle délután öt órakor utazik, de abban is, hogy Polónyinak még előzetesen nyilatkozatot kell adnia, hogy a függetlenségi párt értekezletén az igazsággal elmentébe került, mikor miniszterársait le akarta buzni a maga tisztességteien üzeimeinek iszapjába.

Nem akartak a király elé menni azzal a srennyfolttal, melyet Polónyi ejtett rajtuk. Ezért vett ki Wekerle Polónyitól nyilatkozatot, melyben a nagy rágalmazó letagadja azt, amit száz ember jelenlétében mondott el, de újdertében már az általa diktált pártértekezleti jegyzőkönyvben részben meghamisított.

A király üzenete.

Gróf Zichy Aladár tegnap délután három órakor jött csak el Bécsből. Dében telefonon beszélt Andrassyval és Wekerlével és minden felhivatalos cíciolat dacára igenis déli egy órakor volt a királynál; előtte őszintén feltárta a helyzetet és jelezte, hogy Polónyi mákacs ragaszkodása a tárcához, lemondásra kényszeríti a kormányt és széteséssel fenyegeti a koalíciót, esetleg a függetlenségi többség bomlását is maga után vonja. A király véleményéről Zichy a Burgból jövet azonnal telefonon értesítette Wekerlét és ennek az értesítésnek következménye, hogy Wekerle elhalasztotta utazását és csak a mai rendes minisztertanácsból kifolyólag fogja megtenni a szük-

séges lépéseket a helyzet tisztázására. Értesülésünk szerint gróf Zichy a királynak azt az óhaját hozta el Bécsből, hogy a beállott válságot intézzék el úgy, hogy a kormány is hivatalban maradjon, a koalíció is együtt maradjon — és csak Polónyi Géza menjen el. A format állapítsa meg a minisztertanács. Ezzel meg is van adva a mai minisztertanács tárgya.

A mai minisztertanács.

A ma vagy holnap tartandó minisztertanács helyzete lényegesen meggyengyebbült, mert küszb, hogy a függetlenségi párt nem szavazott bizalmat Polónyinak és hogy a párt nagy része ellenzi azt a módot, melylyel Polónyi tul akart esni a maga piszkos ügyein. Az alkotmánypárt egészen, a néppárt két ember kivételével és a függetlenségi pártnak nyolcvan tagja batározottan frontot csinált Polónyi ellen, aki tegnap este a pártkörből megszökött, mert be látta, hogy ott már nincsen mit keresnie. Ezekből látja a kormány, hogy sem a maga fennállását, sem a koalíciót nem kell félténi Polónyi bukásától, és ezért a mai minisztertanács már azzal a kérdéssel, hogy Polónyi maradhat-e vagy mennie kell, nem is fog foglalkozni, hanem tisztán csak azgal, hogy mely formában menesztessek Polónyi? Eziránt a vélemények megoszlanak. Vannak, akik azt mondják, hogy csak maga Polónyi mondjon le, míg Wekerle és Kossuth annyiban fedezni akarják Polónyit, hogy lemond az egész kabinet, de Polónyi kivételével ujra neveztessek ki. Valószínűleg így is fog batározni a minisztertanács, mely minden esetbőséggel szemben abban is fog megállapodni, hogy ki legyen Polónyi utóda.

Polónyi teljes bukása.

Polónyi a függetlenségi pártkörben újból kijelentette, hogy őt sem gróf Károlyi István állásfoglalása, sem kormányválság, sem semmiféle hatalom nem fogja kényszeríteni, hogy ő bíróság elé menjen, mert ő nem bizik az esküdszékben. Nem mond le, hogy bíró elé mehessen, mert nem kap akkor igazat; ha pedig hivatalban marad szerinte szintén nem

LEBOVITS és WEISZ egyedül angol férfi divat szabó cég
NAGYVARADON, Pó-uto, Zárda épület.

a legfinomabb hazai angol és skót szövetségkülönlegességek nagy raktára. Telefon 151.

„ÓRIÁSI“

választék alkalmi ajándékokban. Ora és mindennemű ékszer bámulatos olcsó árban

Ferderber Testvéreknél

Kossuth-u. Káptalan-ház. Fiók-üzlet Zöldfa-u. 9 12-12.

Aki olsonon akar ékszer vásárolni, 14 karátos arany jegy- és köves gyűrűt, divatos fülfüggőt stb. keresse fel Ferderber Testvéreket Kossuth-Lajos-u. 216

Kókusz zsir 5 köbös postai-csomag 5 K 70, Kicsinyben legújában! **W** virsli, füstölt hús-félék, **h**alkonszervék, házikenyér, fűszerkrum.

Kis tésztén főtt pélinka, asztali borok csamege szőlő. Gyomorobjásoknak barát, ital bapható. **S**TERN **S**OMÁ-nai. Nagyvárad, Nagypiac-tér. 101

Helyi ismeretekkel

bíró szorgalmas egyén

hirdetés gyűjtésre

felvetetik.

Cím a kladóhivatalban.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körteket** tarti raktáron 3, legfeljebb közönséget, hogy legolcsóbb áron kaphatók. — **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképezőlámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **ernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.

Csilárok villamos motorok eredeti gyári áruk **ivlámpák és villamos motorok** mellett kaphatók.

A villamos mű igazgatója elvállalja

villamos világítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb áruk mellett. **Nagyobb megrendeléseknel megfelelő engedmény.** — **Költségvetés ingyen.**

Minden vevő ingyen kap egy életnagyságu fényképnagyítást, mely Budapest egyik legelső műintézetében készül. **Husz** koronát meghaladó rendelvények vidékre bérmentve küldetnek

Jöjjön el és tekintse meg kirakatainkat!

Saját szemével meggyőződhetik arról, hogy a

GLÓBUS NAGY ÁRUHÁZ

Megkezdődött a nagy kiállítás.

Gyönyörű selyem blousok 4 főtől feljebb. Divatos blouse selyem méterje 75, 95 és 1 frt 25 kr. 60 kü önféle mintában.

067

Saját érdeke kívánja, hogy bennünket felkeressen, mert ha egyszer vásárolt nálunk, szívesen visszatér.

NAGYVÁRAD LEGOLCSÓB

Főüzlet: Kert-u. (Korona-Kávéházzal szemben.)

BEVASÁRLÁSI FORRÁSA

Fióküzlet: Zöldfa-utca. (Zöldfa-szálloda.)

17=

Legkiválóbb újdonságaim

!! Ujévre !!

Nyakkendő, Kalap, Zsebkendő, Esőernyők, Keztyű, Sárpicpók, megérkeztek.

Enkács Aladár

Nagyvárad, Fő-utcán, az Orsolya szüzek új óberpalotájában.

Távbeszélő 516.

ALAPÍTÁSI ÉV: 1874.

ALAPÍTÁSI ÉV: 1874.

LASZKY ÁRMIN

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,
NAGYVÁRAD, KOSSUTH LAJOS-UTCA,
(„Biharmegyei Takarékpénztár”, az udvaron balra.)

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számítók,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BALI MEGHÍVÓK,
TÁNCRENDÉK,
a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
„Biharmegyei Hivatalos
Lapja” kiadóhivatala.

A legdivatosabb hetükkel ellátott,
villanyerőre berendezett,
új gyorsajtókkal, amerikai
nyomógépekkel felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű
NYOMTATVÁNYOK

izléstelenesen, gyorsan és pontosan, a
legolcsóbb áruk mellett készítetnek.

HIRDETÉSEK

a „SZABADSÁG” részére
jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és leg-
elterjedtebb vidéki
politikai napilap.

Előfizetési ár:

Helyben:

Egész évre . . . 24 kor.
Fél évre . . . 12 kor.
Negyed évre . . . 6 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 28 kor.
Fél évre . . . 14 kor.
Negyed évre . . . 7 kor.

Telefon sz. 84.